

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESA

RĪCĪBAS SĒDES LĒMUMS

lietā Nr. 2022-01-01

Rīgā

2024. gada 13. novembrī

Satversmes tiesa rīcības sēdē šādā sastāvā: rīcības sēdes priekšsēdētāja Irēna Kucina, tiesneši Jānis Neimanis, Anita Rodiņa, Jautrīte Briede, Veronika Krūmiņa un Mārtiņš Mits,

izskatījusi lietas Nr. 2022-01-01 “Par Kriminālprocesa likuma 627. panta ceturtais un piektās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajam teikumam” (turpmāk – lieta Nr. 2022-01-01) materiālus,

konstatēja:

1. Satversmes tiesa, rakstveida procesā izskatot lietu Nr. 2022-01-01, 2022. gada 8. decembra tiesas sēdē pieņēma lēmumu par jautājumu uzdošanu Eiropas Savienības Tiesai prejudiciāla nolēmuma pieņemšanai. Ar minēto lēmumu tiesvedība lietā Nr. 2022-01-01 apturēta līdz brīdim, kad stājas spēkā Eiropas Savienības Tiesas nolēmums.

2. Eiropas Savienības Tiesa 2024. gada 4. oktobrī pasludināja spriedumu apvienotajās lietās C-767/22, C-49/23 un C-161/23 “*1Dream u.c.*”.

3. Satversmes tiesas 2022. gada 8. decembra lēmums par jautājumu uzdošanu Eiropas Savienības Tiesai prejudiciāla nolēmuma pieņemšanai lietā

Nr. 2022-01-01 pieņemts šādā sastāvā: tiesas sēdes priekšsēdētājs Aldis Laviņš, tiesneši Irēna Kucina, Gunārs Kusiņš, Jānis Neimanis, Artūrs Kučs, Anita Rodiņa un Jautrīte Briede.

4. Satversmes tiesas tiesneša Alda Laviņa pilnvaru termiņš izbeidzās 2024. gada 18. augustā, bet Satversmes tiesneša Gunāra Kusiņa pilnvaru termiņš izbeidzās 2024. gada 3. septembrī. Satversmes tiesas tiesnesis Artūrs Kučs no 2024. gada 2. septembra atstāja amatu Satversmes tiesas likuma 8. panta otrajā daļā paredzētajā kārtībā.

Savukārt 2024. gada 19. augustā Satversmes tiesas tiesneses amatā stājās Veronika Krūmiņa, bet 2024. gada 4. septembrī Satversmes tiesas tiesneša amatā stājās Mārtiņš Mits.

Satversmes tiesa secināja:

5. Atbilstoši Satversmes tiesas 2017. gada 28. februāra lēmumam par kārtību, kādā pieņem lēmumu par jautājuma uzdošanu Eiropas Savienības Tiesai prejudiciāla nolēmuma pieņemšanai, Satversmes tiesa pieņem lēmumu atjaunot tiesvedību lietā, stājoties spēkā Eiropas Savienības Tiesas nolēmumam.

Eiropas Savienības Tiesas spriedums apvienotajās lietās C-767/22, C-49/23 un C-161/23 "*1Dream u.c.*" ir stājies spēkā 2024. gada 4. oktobrī.

Tādējādi tiesvedība lietā Nr. 2022-01-01 ir atjaunojama.

6. Satversmes tiesa 2018. gada 29. oktobrī rīcības sēdes lēmumā lietā Nr. 2016-04-03, lai nodrošinātu Satversmes tiesas procesa principu ievērošanu, ir nolēmusi: ja tiesvedības apturēšanas laikā ir mainījies Satversmes tiesas tiesnešu sastāvs, stājoties spēkā Eiropas Savienības Tiesas nolēmumam, Satversmes tiesa izskata lietu no jauna pilnā sastāvā.

Līdz ar to lietas Nr. 2022-01-01 izskatīšana uzsākama no jauna pilnā tiesas sastāvā.

7. Satversmes tiesā 2024. gada 4. novembrī saņemts pieteikuma iesniedzējas Jeļenas Glazeras (*Elena Glazer*) lūgums lietā Nr. 2022-01-01, kurā lūgts apvienot vienā lietā lietas Nr. 2021-44-01, Nr. 2022-01-01, Nr. 2022-32-01, Nr. 2022-38-01, Nr. 2023-13-01, Nr. 2023-37-01, Nr. 2022-40-01 un

Nr. 2024-05-01, un izskatīt apvienoto lietu tiesas sēdē ar lietas dalībnieku piedalīšanos (turpmāk – 2024. gada 4. novembra lūgums).

7.1. Satversmes tiesas likuma 22. panta sestā daļa nosaka: lai veicinātu lietu vispusīgu un ātru iztiesāšanu, sagatavojot lietu izskatīšanai, pieļaujama divu vai vairāku lietu apvienošana vienā lietā, kā arī vienas lietas sadalīšana divās vai vairākās lietās. Saskaņā ar Satversmes tiesas reglamenta 79. punktu šādu lēmumu pieņem tiesnesis, kurš sagatavo lietas izskatīšanai. Savukārt atbilstoši Satversmes tiesas reglamenta 80. punktam, ja pastāv īpaši apstākļi, kas prasa lietu apvienošana, Satversmes tiesa rīcības sēdē var apvienot dažādās procesa stadijās esošas lietas.

Ja vienā lietā apstrīdēta vairāku tiesību normu atbilstība Latvijas Republikas Satversmei (turpmāk – Satversme), Satversmes tiesai nepieciešams noteikt efektīvāko pieeju apstrīdēto normu satversmības izvērtēšanai (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2023. gada 28. jūnija sprieduma lietā Nr. 2021-45-01 15. punktu*). Lieta Nr. 2022-01-01 sākotnēji tika ierosināta par Kriminālprocesa likuma 627. panta ceturtās un piektās daļas, kā arī 631. panta trešās daļas atbilstību Satversmes 92. panta pirmajam teikumam. Savukārt sagatavojot šo lietu izskatīšanai konstatēts, ka tajā vērtējami divi atšķirīgi prasījumi un atzīts, ka konkrētajā gadījumā lietas sadalīšana divās lietās nodrošinās tajā izskatāmo prasījumu efektīvāku, vispusīgāku un ātrāku izskatīšanu (*sk. Satversmes tiesas tiesneša Gunāra Kusiņa 2022. gada 23. marta lēmuma par lietas sadalīšanu 2. un 3. punktu*). Pēc tam lieta Nr. 2022-01-01 attiecīgi tika apvienota ar tām lietām, kurās ietvertie prasījumi Satversmes tiesai ir par vienu un to pašu tiesību normu satversmības izvērtēšanu (*sk. Satversmes tiesas tiesneša Gunāra Kusiņa 2022. gada 27. maija, 28. jūnija un 15. jūlija lēmumus par lietu apvienošanu*). Arī Satversmes tiesa 2022. gada 28. septembra rīcības sēdē, lemjot par lietas Nr. 2022-01-01 izskatīšanas procesa veidu un citiem ar lietas izskatīšanu saistītiem jautājumiem neuzskatīja par nepieciešamu apvienot šo lietu ar lietām, kurās lūgts izvērtēt citu Kriminālprocesa likuma normu satversmību.

2024. gada 4. novembra lūgumā nav norādīti tādi jauni apsvērumi, kas Satversmes tiesai nebūtu zināmi, lemjot par lietas Nr. 2022-01-01 sadalīšanu un vēlāku apvienošanu ar citām lietām, lai veicinātu tās efektīvāku, vispusīgāku un ātrāku izskatīšanu.

Līdz ar to 2024. gada 4. novembra lūgums šajā daļā ir noraidāms.

7.2. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 22. panta desmito daļu Satversmes tiesa rīcības sēdē lemj par procesa veidu, tiesas sēdes laiku un vietu,

kā arī citiem jautājumiem, kas saistīti ar lietas izskatīšanu tiesas sēdē. Savukārt šā likuma 28.¹ panta pirmā un 1.¹ daļa nosaka kritērijus, kas jāņem vērā, lemjot par lietas izskatīšanu rakstveida procesā vai tiesas sēdē ar lietas dalībnieku piedalīšanos. Proti, lietas dalībnieka lūgums pats par sevi nevar būt pamats noteikta lietas izskatīšanas procesa veida noteikšanai, jo Satversmes tiesai, lemjot par lietas izskatīšanas procesa veidu, jāņem vērā Satversmes tiesas likumā noteiktie kritēriji.

Lietai Nr. 2022-01-01 pievienotie dokumenti ir pietiekami, lai izspriestu to rakstveida procesā. Izvērtējusi lietas iespējamo ietekmi uz tiesību sistēmu, konstitucionālo institūciju savstarpējām attiecībām, līdzšinējo Satversmes tiesas judikatūru un valsts budžetu, Satversmes tiesa secina, ka lieta Nr. 2022-01-01 izskatāma rakstveida procesā, savukārt 2024. gada 4. novembra lūgums ir noraidāms.

8. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 28.¹ panta otro daļu piecpadsmit dienu laikā pēc tam, kad saņemts paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā, lietas dalībniekiem ir tiesības iepazīties ar lietas materiāliem un rakstveidā izteikt savu viedokli par tiem.

Paziņojums par lietas Nr. 2022-01-01 izskatīšanu rakstveida procesā lietas dalībniekiem tika nosūtīts 2022. gada 30. septembrī un pieteikumu iesniedzēju pārstāvji ir izmantojuši savas tiesības iepazīties ar lietas materiāliem un izteikt viedokli par tiem. Ievērojot to, ka Satversmes tiesa 2022. gada 8. decembra tiesas sēdē pieņēma lēmumu par jautājumu uzdošanu Eiropas Savienības Tiesai prejudiciāla nolēmuma pieņemšanai, lietas dalībniekiem nav bijusi iespēja sniegt viedokli par Eiropas Savienības Tiesas 2024. gada 4. oktobra spriedumu apvienotajās lietās C-767/22, C-49/23 un C-161/23 “*1Dream u.c.*”. Turklāt, kā norādīts šā lēmuma 6. punktā, lietas Nr. 2022-01-01 izskatīšana ir uzsākama no jauna.

Satversmes 92. panta pirmais teikums citstarp noteic tiesības uz pienācīgu, tiesiskai valstij atbilstošu procesu, kurā tiek izskatītas lietas (*sk. Satversmes tiesas 2002. gada 5. marta sprieduma lietā Nr. 2001-10-01 secinājumu daļas 2. punktu*). Lietas izskatīšanas procedūra ir taisnīga, ja ir ievērota prasība nodrošināt personai tiesības tikt uzklautam (*sk. Satversmes tiesas 2007. gada 11. aprīļa sprieduma lietā Nr. 2006-28-01 12. punktu*). Tiesības tikt uzklautam ietver personas tiesības izteikties par faktiem un tiesību jautājumiem, un šo tiesību īstenošana jānodrošina

vismaz rakstveidā (sk. Satversmes tiesas 2017. gada 10. februāra sprieduma lietā Nr. 2016-06-01 33.1. punktu).

Līdz ar to, lai nodrošinātu lietas dalībnieku tiesības tikt uzklautiem, kā arī sekmētu vispusīgu un objektīvu lietas Nr. 2022-01-01 izskatīšanu, atbilstoši Satversmes tiesas likuma 28.¹ panta otrajai daļai lietas dalībniekiem ir nodrošināmas tiesības iepazīties ar lietas materiāliem un rakstveidā izteikt savu viedokli par tiem saistībā ar Eiropas Savienības Tiesas 2024. gada 4. oktobra spriedumu apvienotajās lietās C-767/22, C-49/23 un C-161/23 “1Dream u.c.”.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 22. panta desmito daļu, 25. panta pirmās daļas 1. punktu, 28.¹ panta pirmo, 1.¹ un otro daļu, Satversmes tiesas 2017. gada 28. februāra lēmumu par kārtību, kādā pieņem lēmumu par jautājuma uzdošanu Eiropas Savienības Tiesai prejudiciāla nolēmuma pieņemšanai, un 2018. gada 29. oktobra rīcības lēmumu lietā Nr. 2016-04-03, Satversmes tiesa

nolēma:

1. Atjaunot tiesvedību lietā Nr. 2022-01-01.
2. Izskatīt lietu Nr. 2022-01-01 no jauna pilnā tiesas sastāvā rakstveida procesā **2025. gada 21. janvārī plkst. 10.00** Satversmes tiesas ēkas 210. telpā (Rīgā, Jura Alunāna ielā 1).
3. Noraidīt pieteikuma iesniedzējas Jeļenas Glazeras (*Elena Glazer*) 2024. gada 4. novembra lūgumu lietā Nr. 2022-01-01.
4. Noteikt lietas dalībniekiem tiesības piecpadsmit dienu laikā pēc tam, kad saņemta šā lēmuma kopija, iepazīties ar lietas Nr. 2022-01-01 materiāliem un rakstveidā izteikt savu viedokli par tiem.
5. Nosūtīt lietas dalībniekiem šā lēmuma kopiju.
6. Nosūtīt šo lēmumu publicēšanai oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”.

Lēmums nav pārsūdzams.

Rīcības sēdes priekšsēdētāja

Irēna Kucina